

Langesund

Perrys vandring 21.1.2026 Rotary

Mine websider

www.skrivi.xyz

www.langesundabc.com

www.bestcostablanca.wordpress.com

Langesund

av Jac Lund-Tangen

Med skjærgård i øst
og skjærgård i vest
og vidåpne havet i sør
ligger du smykket
til sommerens fest
Byen ved sørlandets dør

Med solsvidde brygger
som speilbilder lager
Med hvitmalte trehus
i blomstrende hager
klatrende oppetter
klippenes grunn
Idyllenes eldgamle
Langesund

Langesunds kvadratur

Kvadratur i Langesunds bygater

Langesund fikk bystatus i 1765.

Det skjedde under kong Fredrik V av Danmark-Norge, og bakgrunnen var at Langesund på den tiden var et viktig tollsted og ladested for tømmer og skipsfart.

Byen ble planlagt etter datidens byplanprinsipper med et ordnet rutenett — et tidlig eksempel på rasjonell byplanlegging i Norge.

Kart Langesund ved Krums Oppmaaling 1914

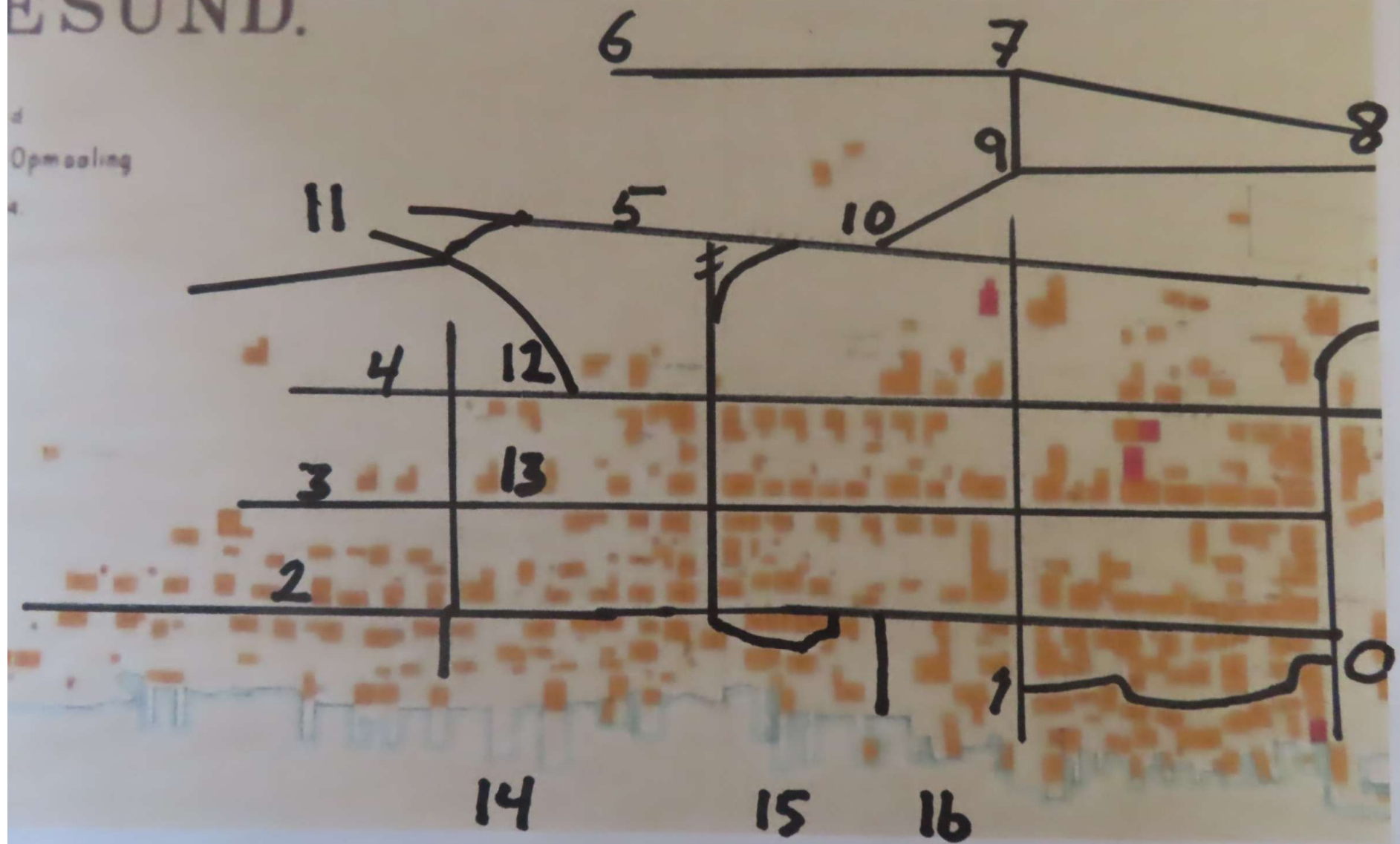
LANGESUND.

Ved
Krums Opmaaling
1914.

ESUND.

d
Opmsoling
4.

Kvadratur - Andre byer sjekket i Sørøst

- Fredrikstad 3 paralelle gater, 6 tverrgater
- Moss Ja, område på begge sider av kanalen
- Horten Delvis, men ikke utpreget
- Tønsberg Nei
- Sandefjord Nei
- Larvik Antydes stedvis i indre strøk
- Porsgrunn Vel, vel. Ikke bevisst gjennomført
- Skien Stedvis, i nyere strøk, sør for Odd stadion

Andre byer mht. kvadratur Syd

• Kragerø	Nei
• Risør	Nei
• Tvedestrand	Nei
• Arendal	4 gater. 3-4 tverrgater
• Grimstad	Nei
• Kristiansand	7 gater, 11 tverrgater
• Mandal	4 gater, 7 tverrgater
• Farsund	Nei

Kvadratur - sammendrag

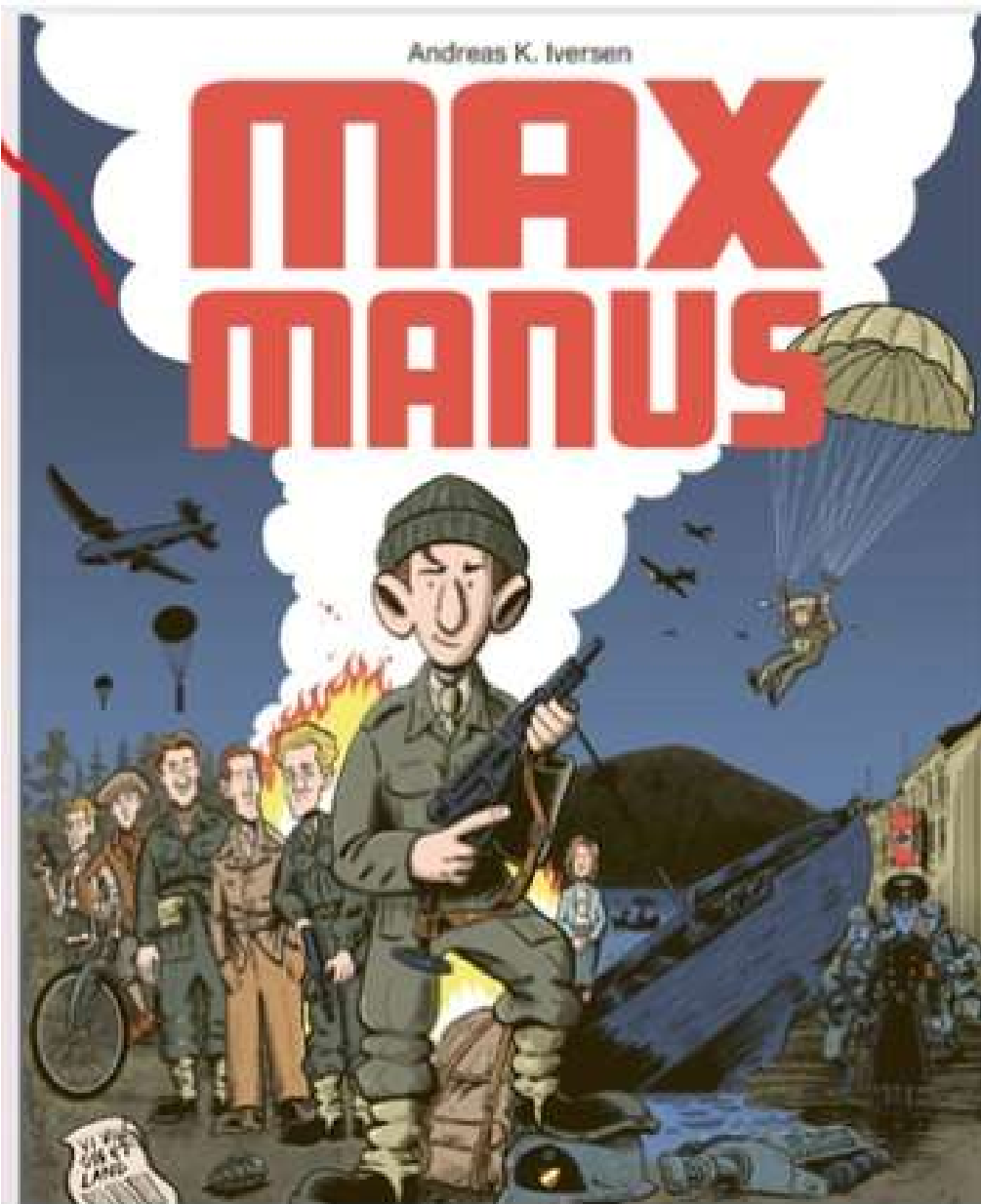
- 17 byer sjekket
 - 60 % 10 steder med eller antydning til kvadratur inkl. Langesund
 - 40 % 7 steder klart nei

Solvegen 8-10 Kjente beboere

- Cato Olsen, ligningssjef på 60-70-tallet.
- Far til Anette.
- Anette er far til Andreas K. Iversen som har skrevet og tegnet en tegneseriebok om Max Manus. «2025 var et bra tegneår for meg», skriver han på FB. «Høydepunktet var i april da Max Manus vant Bokslukerprisen! «
- I januar 2026 fikk han Barnas bokpris! Bergensbarna stemte frem «Max Manus» som sin favorittbok!

Andreas K. Iversen

MAX MANUS

Solvegen 15, 13, 11, 4

- 15. Lærbolig.
- 13. Ewald Haraldsen. Skipper på fergen Lahela (Langesund-Helgeroa)
- 15. Torbjørnsen, Emil og Dagny til omkring 1970.
- 4. Per M. Olsen. Sekretær på LMV, informasjonssjef på Trosvik verksted. Skribent, forfatter, svigerfar
- 7. Huset som fikk veggen blåst ut i en eksplosjon
- 5. Kåre Humlegård. Langesund Mandsangsforenings eldste medlem. Far til UP-sjef Odd Reidar Humlegård fram til ca. 2015. Senere leder for Kripas og senere politidirektør.

Ewald Haraldsen. Skipper på fergen Lahela

Selskapet som sto for fergetrafikk mellom Langesund og Helgeroa ble etablert som et samarbeid mellom personer i Langesund, Helgeroa og Larvik i 1938. Fergene fikk navn etter forbakstavene i de tre stedene: La-he-la. Denne fergetrafikken var et markant innslag i by-bildet til det hele ble nedlagt i 1961 da den nye Brevik-brua varslet om nye tider. På bildet ser vi Lahela 3 ved Dampskipskaia først på 1950-tallet.

Fotograf: Finn Sandersen, Langesund.

7

Solvegen 6 Jac Lund-Tangen (1904-1990).

- Skribent, forfatter, kemner og kontorsjef i Langesund kommune
- Fikk utgitt sin første novelle som 14-åring
- Dikt, prologer, sanger, jubileumsskriv, noveller, guttebøker
- Ga ut «Langesund kommune gjennom 100 år» i 1938
- «Langesunds boka» i 1949. Heimstadlære for bruk i skolen
- «Fra Langesunds historie» 1977, ny utgave i 1994
- Skrev i riksavisene og de lokale avisene
- Var med og stiftet og var Formann i Foreningen Norden i 30 år
- Kavalleriets Befalsskole 1926. Vernepliktig offiser til 1960.
Pliktstatus. Reserveoffiser? Noe som kan stemme ved at han ble arrestert i 1940.

Sitat/etterskrift i nytt opplag 1994 av boka «Fra Langesunds historie»

Jac Lund-Tangen

var en ener på sine mange områder, og i Langesunds historie har han risset inn sitt navn for all framtid. Det arbeidet han har nedlagt kan aldri vurderes høyt nok.

Langesund, september 1994

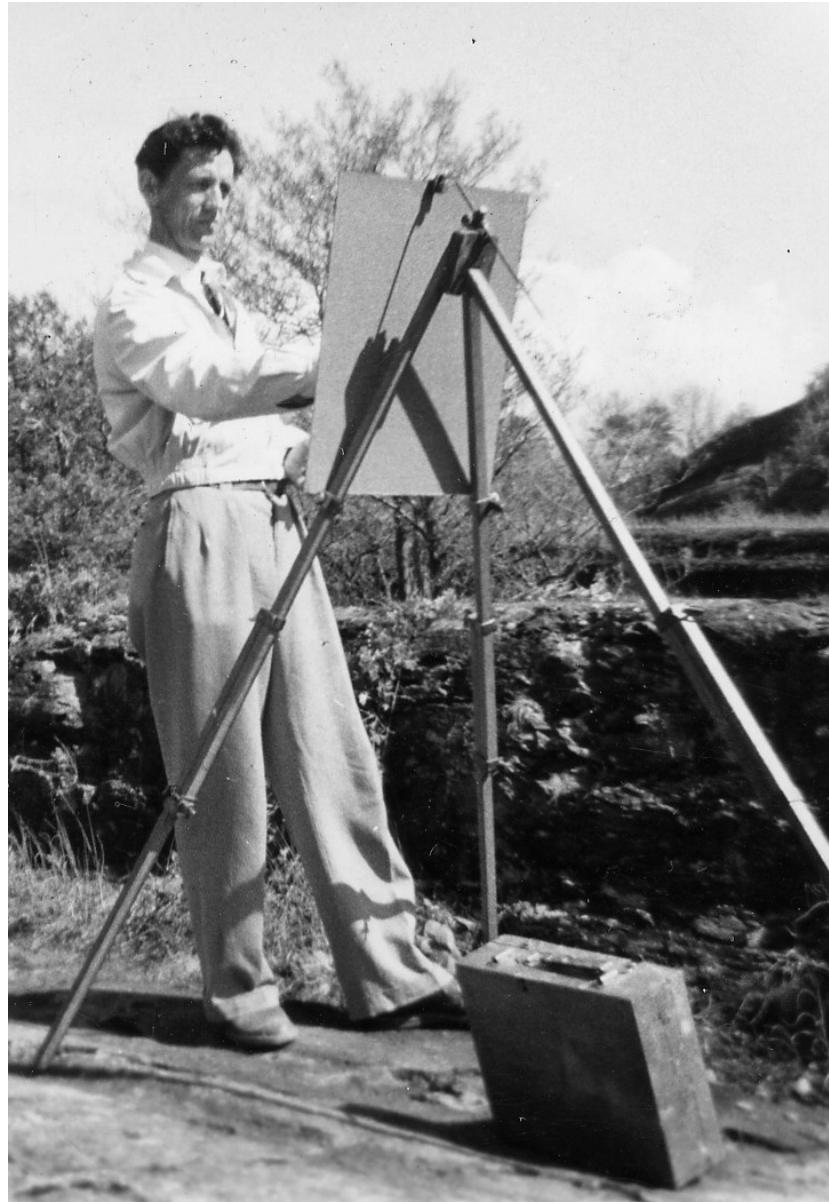
Ivar Nefstad

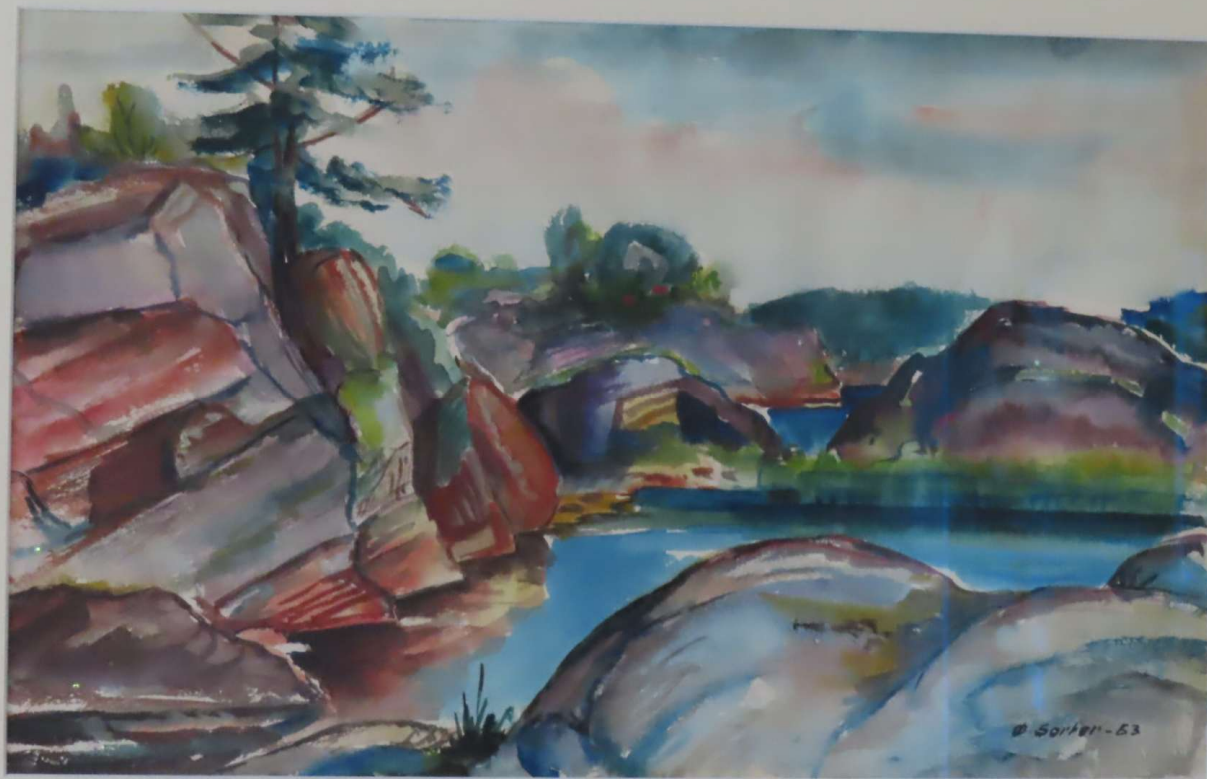
K. Sundts vei

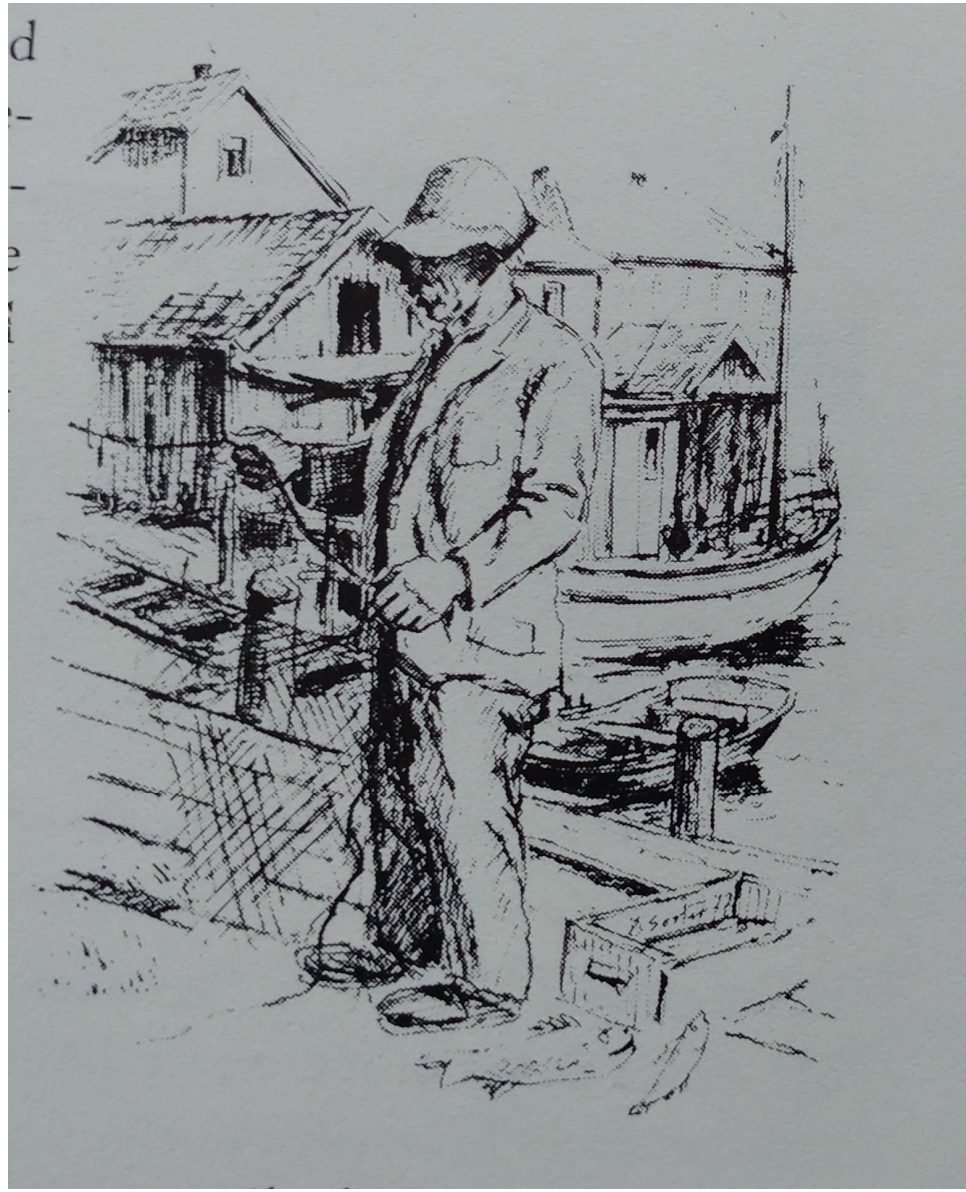
- Om Karen Sundt. F. 1841 Farsund – d. 1924 Kristiania. Forfatter, skribent, ledet avisen *Varden* i 1885–1886.
- Faren, Lauritz Carl Sundt, ble tollbetjent i Langesund i 1852. Hun vokste opp i Langesund og bar minnet om byen med seg gjennom livet.
- Brukte byen som bakgrunn i litteraturen sin.
- I hennes roman «Kommandantens datter» er deler av handlingen lagt til perioden fra Napoleonskrigene og fram mot 1814.
- Hennes tekster gir et verdifullt tidsbilde av Langesund på 1800-tallet, både sosialt og kulturelt.
- Veinavnet *K Sundts vei* er et respektfullt minne om hennes rolle og status i byens historie.

Øivind Sorter 1920-1996 K. Sundts vei 1

- Født i Langesund
- Da han var 16 år gammel kjøpte hans far, Olaf, et hus i Strandgata, rev det ned og satte det opp igjen i Karen Sundts vei.
- Faglærer på Croftholmen videregående skole.
- Hans store hobby var tegning og maling.
- Hadde mange bilder på utstillinger, bl.a. vårutstillingen i Skien.
- Omkring år 2000 utstilling i Cudrio sjøbod med innlånte bilder.

Karen Sundt om kaptein Hans Peter Holm

- Hans sjøreise ved Langesund i oktober 1812:
- Min mormor ble gift med en dansk sjøoffiser, Petter Christian Parnemann. Hun og hennes mann var invitert til selskap hos kommandør Fabricius på det militære området i Stavern. Det var et selskap til ære for «Najaden»s sjef, kaptein Holm.
- «Man ventet forgjeves på æresgjesten og gikk til bords i en trykket stemning».

Kaptein Hans Peter Holm

- Han knyttet sterkt til Najaden og britenes senking av den.
- «Najaden», sjøsatt 26. oktober 1811
- Kaptein Holm døde 26. oktober 1812 i et forlis utenfor Langesund. Ble funnet i Furustranda
- Begravd på Langesund kirkegård. Et stort monument ble reist av venner og er fortsatt holdt vedlike.
- Les om kaptein Holm og se bilder av gravstedet her:

<https://langesundabc.com/personer/personer-pa-1800-tallet/hans-peter-holm/>

- Teksten er forfattet av [Adam Oehlenschläger^{\[1\]}](#) og lyder:

FOR
HANS PETER HOLM
SÖE CAPITAINE
OG RIDDER AF DANNEBROG
DEN ÆDLE BORGER
OG KIEKKE KRIGER
SOM FANDT SIN DÖD
i LANGESUNDS FIORDENS BÖLGE
DEN 26DE OCTOBER 1812
REISTES DETTE MINDE
AF SÖRGENDE VAABENBRÖDRE
OG VENNER

Linaaesgate

- Oppkalt etter Hans Rasmussen Linaae (1705–1759)
- Kom til Langesund i 1730. Drev handel, bl.a. med trelast.
- Omtalt som «kirkebyggets far».
- Kirken innviet 1753.

Linaaesgate

- > Mofossbakke, lærer, bodde i nr. 12
- > Nils Amundsen, ambulansesjåfør, sønnen Rolf, sønnesønner Øyvind og Nils. Øyvind var ambulansesjåfør til fylket tok over.
- > Prestegården. Innviet 1947.
- Prester som jeg tenkte å fortelle om, men som var prester før 1947 og derfor ikke bodde i Linaaesgate, men i presteboligen på Halen gård:
 - - van der Hagen, sjømannsprest under krigen og prest etter krigen.
 - - Rolf Godwin Knudsen, far til Børre Knudsen, antiabortaktivisten
- > Rotet, den gamle søppelplassen.

Krokete bartrær

1 Får jeg lov til å gjøre reklame
for et virkelig nydelig sted
som romantiker tar du med dame
for en kveldstur i ny og né

2 Om morgenen tar du med kurven
og dekker til frokostbord
ja, be med deg hele hurven
fra den minste til bestemor

3 Du kan være der hele dagen
fra morgen til sene kveld
og er brun på ryggen og magen
når tilslutt dagen er på hell

4 Men før du skal stekes av solen
hvil ditt øye på vikas prakt
så tar du av sommerkjolen
og kler deg i badedrakt

5 Gutta, som jo går i benklær
tar de lange buksene av
og blant stein og krokete bartrær
går dere uti det blågrønne hav

6 Det er Steinvika som er stedet
ta med deg håndkle og kom
men husk: vi lokale har rede
min plass kan du drømme om

Steinvika

- Byens mest omtalte badeplass. Ikke sandstrand som nord på Langøya, men småstein og stupebrett.
- Guttesteinvika
- Jentesteinvika
- Kronglete sti ut til Tangen.
- Gea Norvegica UNESCO Global Geopark.
- Et avgrenset område på 3000 km² i Telemark og Vestfold som innbefatter kommunene Bamble, Kragerø, Larvik, Nome, Porsgrunn, Siljan og Skien.
- Steinvikaformasjonen 41 m tykk - Fossumformasjonen 160 m tykk
- Oslofeltet. Dannet for 461–451 millioner år siden

Geologien i Steinvika

Fireveiane

Disse veiene møtes og blir Fireveiane:

- Veien opp fra Jentesteinvika
- Linaaesgate som har dreid østover
- Steinvikveien som kommer fra nord
- Sti fra Hesteklova og Tangen nordover, og ender på plassen og vi har grunnlaget for navnet på plassen der veiene og stien møtes

Steinvikveien-Skougaardsgt -> FA

- Frelsesarmeen ble startet 11. august 1906 (120 år i 2026)
- Bygget ble flyttet i 1911 fra Ødegårdens Verk og satt opp i Skougaardsgt.
- Senere ble huset utvidet mot sør.
 - Møtesalen i hovedetasjen ble utvidet.
 - Leilighet for offiser(familie) i 2. etg.

Storgata 28

Storgata 28

sett fra Vaterlandsgate

Hakkonsbakken

- Kristian Mustad kom fra Gjøvik. Stamfar til alle i Langesund med etternavnet Mustad.
- En bratt bakke mellom Storgata (28?) og Vaterlandsgate kaltes Hakkonsbakken.
- Ender nede ved det gamle Fiskernes salgslag. I dag er bakken nærmest sperret av to garasjer.
- Før var det helt åpent her, og den blei brukt som akebakke.
- I huset på sørsida, helt nederst i bakken bodde Hakkon Mustad, derav navnet på bakken.
- Georg, kjent båtbygger på Langøya, var sønn av Kristian og Olga Mustad.

Georg Mustad med koggen bakgrunnen

Vaterlandsgate

- 750 m lang
- Navnet kommer fra bydelen Vaterland i Langesund.
- Navnet har opprinnelse fra nederlandske sjøfolk og trelasthandelen fra tidlige tider (muligens fra det nederlandske “Waterland”).
- På nederlandsk kan “Waterland” bety “vannrikt område.

Det gamle Fiskernes Salgslag.

Fiskernes Salgslag (bilde fra 2015)

Gamle Fiskernes Salgslag og Nye Bjerkøen bo

Vaterlandsgate 65

Vaterlandsgate 65, 30.12.2019

Krøssen i østre ende av Åsengate

Fiskerstredet, mot syd

Fiskerstredet

- Utmurt bindingsverk (også *korsverk*). Dette er en tradisjonell teknikk med skjelett bygget av kraftige trestolper (bindingsverk), mens mellomrommene – kalt fag – fylles med murstein.
- Synlig konstruksjon: I mange tilfeller (særlig i Tyskland og Danmark, men også i norske byer som Oslo, Skien og åpenbart i Langesund, er treverket synlig på utsiden, ofte malt i en mørk farge som kontrast til mursteinen.
- I Norge ble teknikken svært vanlig i byene på 1600- og 1700-tallet pga brannfare.
- I dag regnes hus i utmurt bindingsverk som viktige kulturminner